

Miljøtilladelse

Udvidelse af kvægproduktion

Toftlundvej 31, 6760 Ribe

31.8.2020

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 20/3737

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIKT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed.....	11
Driftsbygninger.....	13
Dyrehold, stalssystem og produktionsareal	14
Foder	18
Husdyrgødning	18
Ressourceforbrug.....	19
Affald	20
Spildevand/restvand	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
Lugt	22
Støj, rystelser og transport	23
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	27
Driftsforstyrrelser og uheld	27
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	28
Landskab og kulturmiljø.....	28
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	30
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	35
HØRING	36
SAMLET VURDERING	36
BILAG 1	37

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Toftlundvej 31, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Toftlundvej 31, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.701 m² til 3.216 m².
- Etablering af 1.891 m² stald.
- Etablering af to stk. plansiloer på 760 m².
- Flexibilitet i kvægsammensætningen.
- Lovliggørelse af eksisterende plansiloer.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Toftlundvej 31, 6760 Ribe, matrikel nr. 18 Høm By. Ejendomsnummeret er 5610313709. Bedriftens CVR nr. er 20828676 og CHR nr. er 45737. Husdyrbruget ejes og drives af Carsten Schultz Petersen, Toftlundvej 31, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 216436. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald-navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg; Dybstrøelse	101
	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.240
2	Alle kvæg; Dybstrøelse	360
3	Alle kvæg; Dybstrøelse	1.515

Indretning og drift

2. Den nye stald (byg. 3, jf. kort 2) må ikke opføres før end at ejendommen er sammatrikuleret med Toftlundvej 27.
3. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
4. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

5. Overfladearealet af gyllebeholderne, må maksimalt være 884 m² i alt.
6. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
8. Plansilo (nr. 6, jf. kort 2) skal forsynes med vulst eller randbelægning med fald mod ny afløbsrist. Der skal være afløb fra det laveste punkt indenfor randbelægningen/vulsten til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Der må ikke ligge ensilage indenfor en afstand af 15 m fra vandløbet.

Ressourceforbrug

9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

14. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald og ensilageplads, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

17. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
18. I forbindelse med ensilering (i plansilo 6 og 8, jf. kort 2) gives der dispensation til, at grænsen mellem aften og nat fastsættes til kl. 23 i maksimalt 14 dage om året. Indenfor de 14 dage kan grænseværdien i aftenperioden, lørdag kl. 14-18 og søn- og helligdage kl. 7-18 forhøjes med 5 dB(A).
19. Ensilering i silo nr. 5, jf. kort 2 skal foregå i intervallet kl. 7.00 – 18.00 på hverdage eller kl. 7.00 – 14.00 på lørdage.
20. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

21. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
23. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

24. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
25. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux, når der ikke arbejdes i stalden.

Landskabelige værdier

26. Den nye stald skal opføres i samme byggestil, materialevalg og afdæmpede farver som de eksisterende stalde på ejendommen.
27. De anviste hegn med grøn farve på kort 5 skal bevares og vedligeholdes.
28. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.

Uheld

29. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlig afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 4. september 2020 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 2. oktober 2020 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Toftlundvej 31, 6760 Ribe har søgt om at udvide husdyrproduktionen.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Carsten Schultz Petersen ønsker at udvide sin kvægbesætning på Toftlundvej 31, 6760 Ribe. Der etableres en ny stald på ca. 1.891 m² og to nye plansiloer på i alt ca. 760 m².

På vegne af ansøger har Max Jakobsen Miljørådgivning den 30. januar 2020 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 216436 og er version 2.

Carsten Schultz Petersen ejer ikke andre husdyrbrug i nærheden.

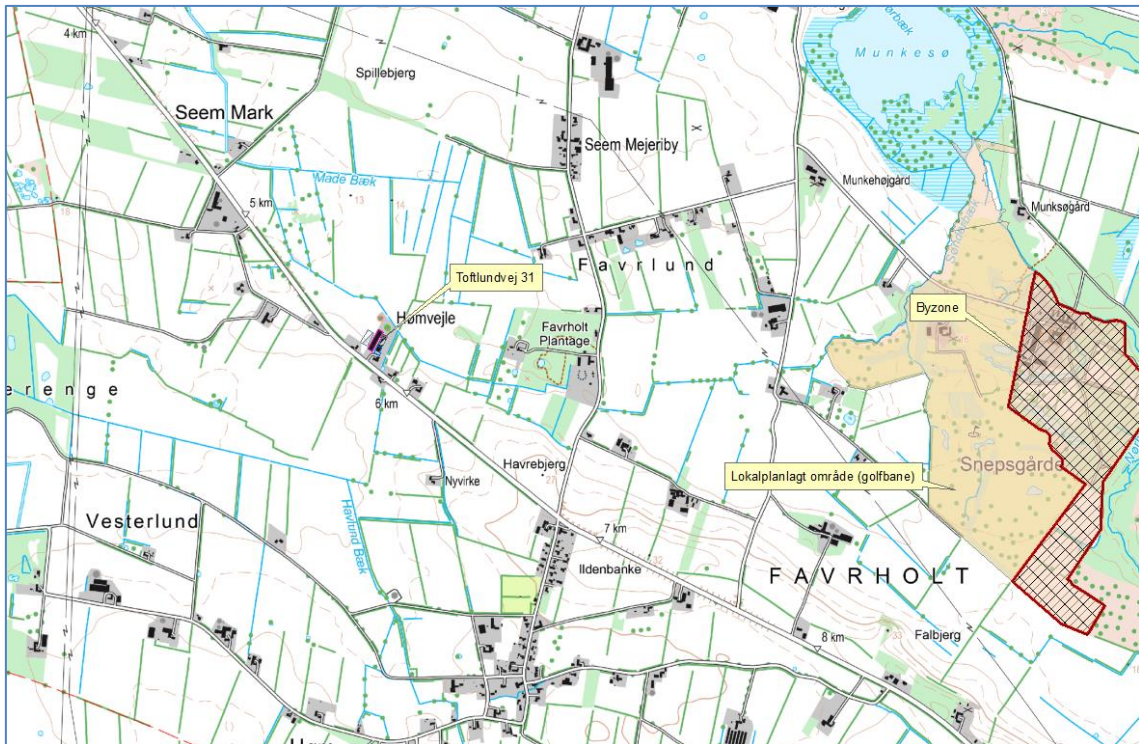
Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "Landområde ved Hømlund og Favrholt" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

---

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 2,6 km fra eksisterende byzoneområde (Snepsgård Statens Specialarbejderskole) og ca. 1,8 km fra lokalplanlagt område (golfbane).

Husdyrbruget ligger ca. 1 km fra samlet bebyggelse mod sydøst.

Ejendommen Toftlundvej 27 er opkøbt i forbindelse med projektet, og skal derfor ikke medregnes som nabobeboelse. I forbindelse med købet vil ejendommen blive sammatrikuleret med Toftlundvej 31. Esbjerg Kommune har p.t. godkendt sammatrikulering, men den er endnu ikke godkendt af Geodatastyrelsen. Der stilles vilkår med krav om sammatrikulering.

Nærmeste nabobeboelse Toftlundvej 40 ligger ca. 88 m fra nærmeste staldbygning på husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	88 m	Målt fra eksisterende stald 2	50 m
Lokalplanområde	1,8 km	Golfbane	50 m
Byzoneområder	2,6 km	Snepsgård Statens Specialarbejderskole	50 m
Sommerhusområde	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	33 m	Målt fra ny plansilo	30 m
Beboelse på samme ejendom	19 m	Målt fra eksisterende stald til bolig (nr. 4) og ny stald til bolig (nr. 11)	15 m

Levnedsvirksomhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	1,3 km	Høm Vandværk	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	27 m	Egen markvandsboring	25 m
Vandløb	50 m	Målt fra nye plansiloer til Hømvejle Bæk	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m		15 m
Sø	51 m 16 m	Målt fra eksisterende stald Målt fra eksisterende gyllebeholdere	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	35 m	Målt fra ny stald	15 m
Kategori 1 og 2 natur	>1 km	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav.

Driftsbygninger

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet etableres en ny stald på ca. 1.891 m², og to nye plansiloer på i alt 760 m².

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Sengestald	2.100 m ²
2	Stald	657 m ²
3	Ny dybstrøelsesstald	1.891 m ²
4	Bolig 1/garage m.m.	254 m ²
5	Plansilo	288 m ²
6	Plansilo	1.100 m ²
7	Plansilo fjernes	200 m ²
8	Nye plansiloer	760 m ²
9	Gyllebeholder	1.700 m ³
10	Gyllebeholder	1.800 m ³
11	Bolig 2/udhus m.m.	413 m ²

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Nr. 1.	1995	Naturlig ventilation	3 m	(#251700) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#251698) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	101 1240
Nr. 2.	657	Naturlig ventilation	3 m	(#251699) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	360
Nr. 3.	1892	Naturlig ventilation	3 m	(#253928) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1515
Sum						3216
Nudrift						
Nr. 1.	1995	Naturlig ventilation	3 m	(#251705) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#251703) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	101 1240
Nr. 2.	657	Naturlig ventilation	3 m	(#259960) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	360
Sum						1701
8 års drift						
Nr. 1.	1995	Naturlig ventilation	3 m	(#251706) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#251704) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	101 1240
Nr. 2.	657	Naturlig ventilation	3 m	(#259961) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	360
Sum						1701

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept efter anmeldeordningen til etablering af plansilo. Afgørelsen er meddelt d. 11.11.2016.
- Afgørelse om ikke-godkendelsespligt til reetablering af dele af kalvestald og foderlade. Afgørelsen er meddelt den 24.4.2015.
- Tilsyn 2019

Der vurderes, at produktionsarealet i nudrift er i overensstemmelse med lovlig produktion.

Ansøgt drift:

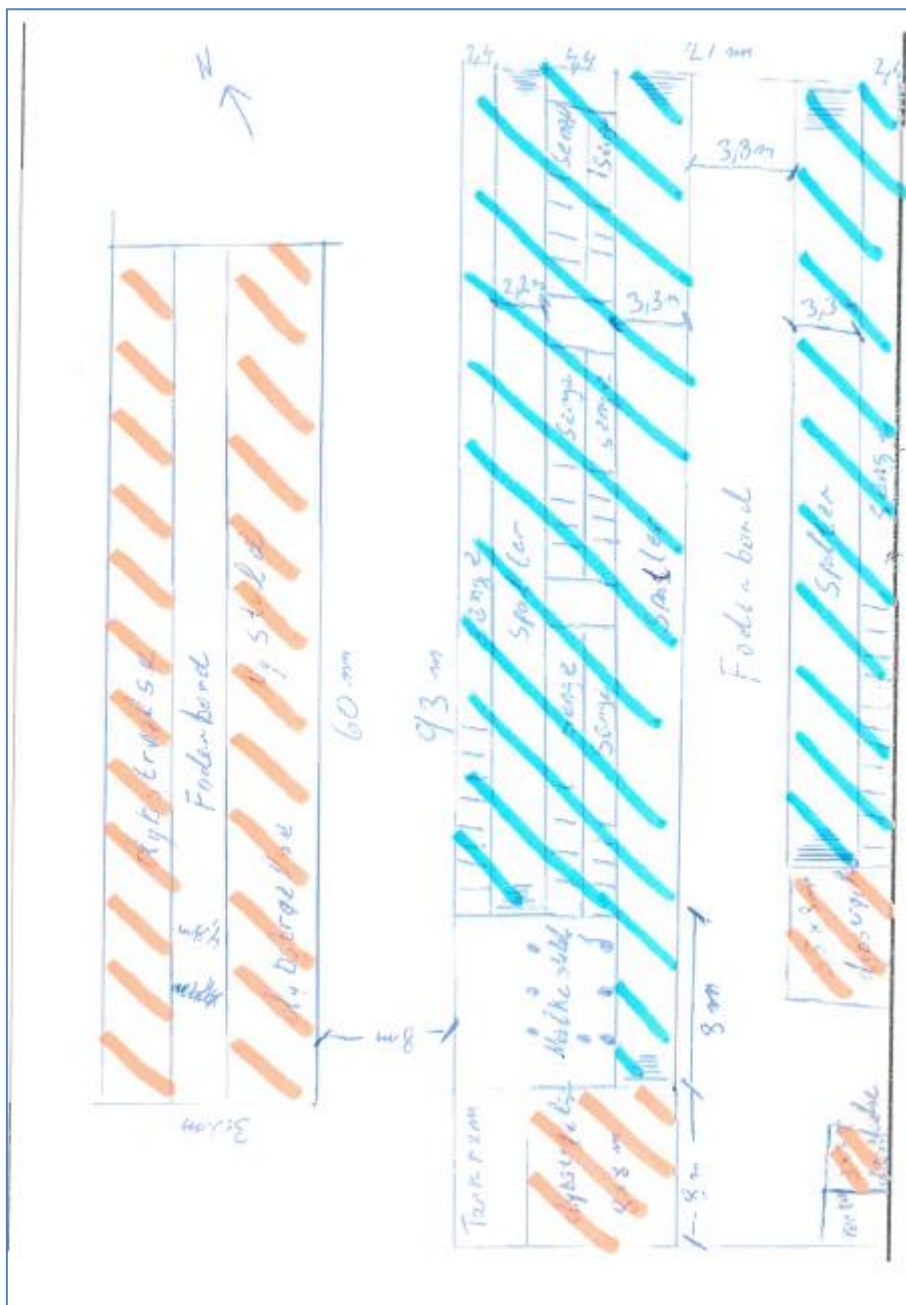
I staldene er der valgt fleksgruppe: Alle kvæg under dyretype.

Det betyder, at der på produktionsarealet i afdelingen med sengestald med spalter frit kan skiftes mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.).

I dybstrøelsesafdelingerne kan der frit skiftes mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.) og småkalve (under 6 mdr.).

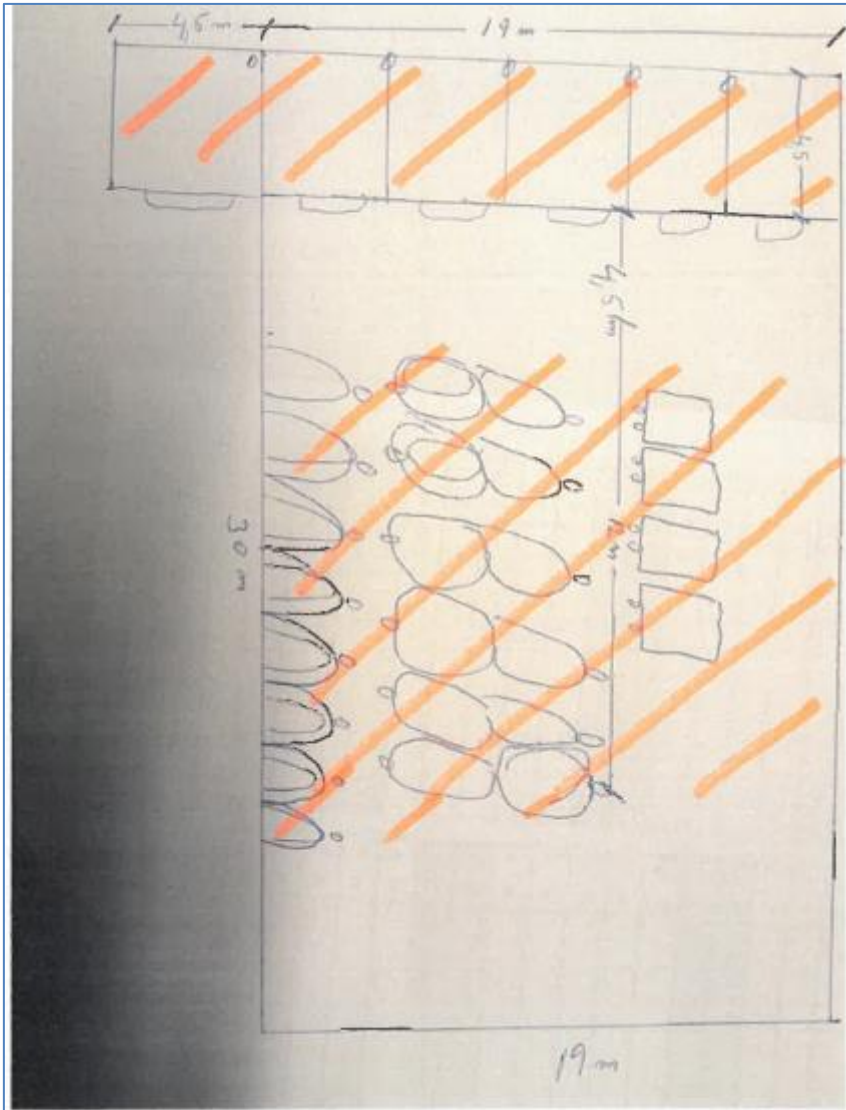
De ansøgte staldsystemer fastholdes med vilkår.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 3a: Angivelse af produktionsareal (stald 1 og 3)

Kort 3b: Angivelse af produktionsareal (stald 2)

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Beskrivelse af stald nr. 1 (eksisterende)

Dyretype: Flexgruppe alle kvæg. Sengestald ned spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

En mindre del af stalden er indrettet med dybstrøelse.

Staldens produktionsareal er følgende:

- Sengestald med spalter: 1.240 m² (eksklusiv nakkebomsareal)
- Dybstrøelse: 101 m²

Indretningen af stalden fremgår på kort 3a.

Beskrivelse af stald nr. 2 (eksisterende)

Dyretype: Flexgruppe alle kvæg. Dybstrøelse.

Staldens produktionsareal er: 360 m². En del af stalden er indrettet med dybstrøelsesbokse (106 m²) og en del er indrettet med mobile kalvehytter (254 m²).

Produktionsarealet består af dybstrøelsesbokse og mobile kalvehytter.

Indretningen af stalden fremgår på kort 3a.

Beskrivelse af ny stald nr. 3 (ny)

Dyretype: Flexgruppe alle kvæg. Dybstrøelse.

Staldens produktionsareal er: 1.515 m².

Produktionsarealet består af et stort dybstrøelsesafsnit delt på midten af et foderbord i staldens fulde længde.

På bilag kort 3b fremgår indretningen af stalden.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Der etableres to nye plansiloer på 760 m². Disse etableres, hvor der tidligere har været en nedbrændt bygning.

Ensilage opbevares der ud over i 5 eksisterende plansiloer (nr. 5, 6 og 7, jf. kort 2). Dele af plansiloerne (nr. 6) er forlænget mod nord uden tilladelse, og plansilo (nr. 7) er opført uden tilladelse. Denne silo er efterfølgende fjernet.

De dele af plansiloen (nr. 6), som ligger indenfor 15 m fra vandløb vil ikke blive lovliggjort, og må derfor ikke benyttes til opbevaring af ensilage. Der stilles vilkår om, at plansilo 6 skal forsynes med vulst eller en tæt randbelægning med fald mod nyt afløb i den nordlige ende. Afløbet herfra skal ledes til eks. opsamlingsbeholder med udsprinkling eller gyllebeholder.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunen vurderer, at der med de planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Der stilles ud over ovennævnte vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype op ejendommen:

Opbevaringslagre			
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Ansøgt drift			
G1. Gyllebeholder (1.700 kbm)	Flydende		431
G2. Gyllebeholder (1.800 kbm)	Flydende		453
Nudrift			
G1. Gyllebeholder (1.700 kbm)	Flydende		431
G2. Gyllebeholder (1.800 kbm)	Flydende		453
8 års drift			
G1. Gyllebeholder (1.700 kbm)	Flydende		431
G2. Gyllebeholder (1.800 kbm)	Flydende		453

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Ud over ovennævnte gyllebeholdere og gyllekanaler på ca. 1.000 m³ på ejendommen, opbevares en del af gødningen i to gyllebeholdere (1.015 m³ og 615 m³) på ansøgers anden ejendom Vesterlundvej 30, 6760 Ribe. Disse to gyllebeholdere er ikke med i nærværende miljøtilladelse.

Den producerede dybstrøelse udbringes enten direkte fra stald til mark, hvor den nedbringes eller opbevares i markstak. Der er ingen opbevaringslagre til dybstrøelse på ejendommen.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	80.000 kWh	100.000 kWh
Vand	7.000 m ³	8.000 m ³

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra offentligt vandværk. Vand bruges primært til vanding af kreaturerne.

El bruges primært til mælkekøling, malkeanlæg og lys. Der er ikke mekanisk ventilation.

Dieselolie opbevares i 1400 l olietank fra 2010, som er placeret i ladebygning. Smøreolie og lignende opbevares ligeledes indendørs på fast støbt underlag.

Pesticider opbevares i separat aflåst rum på fast underlag med opkant.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen² om indretning, etablering og drift af heraf.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer, ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte bygnings- og produktionsudvidelse. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Døde dyr opbevares på betonplads under kadaverkappe inden disse afhentes af DAKA.

Spildolie opbevares indendørs i laden på fast støbt underlag. Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

---

² Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Restvand fra stalden (mælkerumsvand, rengøringsvand m.m.) ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra eksisterende plansiloer ledes til 80 m³ ajlebeholder eller 9 m³ opsamlingsbrønd, hvorfra det udsprinkles på marker omkring ejendommen (p.t. ca. 180 m nord for ejendommen). Der er meddelt accept hertil i 2014.

Overfladevand fra de nye plansiloer ønskes ledt til 80 m³ ajlebeholder. Denne modtager også overfladevand fra den sydligst liggende plansilo (nr. 5, jf. kort 2). Overfladevandet herfra kan ligeledes tillades udsprinklet.

Det overvejes at etablere et ekstra udsprinklingssted nordøst for ejendommen. Det er kun en fordel miljømæssigt, såfremt der er flere udsprinklingspunkter, og det kræver ikke en ny accept.

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til markdræn med udløb til Hømvejle Bæk. Ny stald får tagrender med nedløbsrør, der leder tagvandet ud på stenbede langs staldens to langsider.

Som beskrevet under punktet "Foder" stilles der vilkår om etablering af nye/ændrede afløbsforhold. Med de ændrede forhold vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Hvis tagvand/overfladevand på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse, og såfremt eksisterende rørledninger anvendes, skal der desuden søges om tilladelse til medbenyttelse i henhold til vandløbsloven.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Der pumpes gylle hver 2. uge om torsdagen imellem 08.00-09.00.

Der afhentes rågylle til biogasanlæg hver 2. uge om torsdagen. Lastbilen henter rågylle nord for staldene. Lastbilen holder imellem gyllebeholdere og stalde.

Dybstrøelse udbringes enten direkte fra stald til mark, hvor det nedbringes eller opbevares i markstak.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Der er naturlig ventilation i staldene.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenæfstande. Genæfstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Genæfstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Genæfstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste genæfstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæfstand	Korrigeret genæfstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Toftlundvej 34 	0	FMK	99,8	99,8	238,5	Ja
Toftlundvej 40 	0	FMK	99,8	99,8	153,3	Ja
Hømvej 28 	0	NY	243,3	219	1093,5	Ja
Snepsgårde, Seem 	0	NY	367,7	367,7	2634,2	Ja

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Toftlundvej 40. Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Hømvej 1, der ligger sydøst for ejendommens driftsbygninger. Nærmeste byzone er et område ved Snepsgårdevej øst for ejendommen.

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægтет gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstanden til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

Støj

De væsentligste støjklider på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transportere, mv.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00.

De væsentligste støjklider så som malke- og køleanlægget, kompressorer m.m. er placeret indendørs. Vakuumpumpen sidder udendørs på vestsiden af den eksisterende stald, og dermed væk fra nærmeste nabobeboelse. Det vurderes således, at støj fra disse klider ikke vil påvirke naboer i lokalområdet væsentligt.

Det forventes ikke, at transportere vil give anledning til væsentlige støjgener eller rystelser, da der er gode til- og frakørselsveje, som ligger fornuftigt i forhold til de nærmeste nabobeboelser. Se figur 1 nedenfor for til- og frakørselsveje til ejendommen.

Ejendommens gyllebeholdere ligger nord for staldene på ejendommen, og længst muligt væk i forhold til de nærmeste nabobeboelser. Det vurderes derfor, at støj i forbindelse med omrøring af gyllebeholder og påfyldning af gyllevogn ikke vil påvirke nabobeboelser væsentligt.

Foderblandingen foregår i den nordlige ende af plansiloerne. Foderblandepladsen er imellem gyllebeholdere og plansiloer. Der blandes foder efter kl. 07.00 om morgenen. Der foretages to blandinger á hver ca. 30 minutters varighed, inklusiv aflæsning på foderbord inde i stalden.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne

land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Esbjerg Kommune har vurderet, om det er sandsynligt at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte drift. Da foderblanding ligger indenfor det der defineres som dagperioden (kl. 7-18), vurderes det muligt at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser i forbindelse med foderblanding.

På baggrund af varighed, tidsrum og placering af øvrige støjklender vurderes det samlet set, at det vil være muligt at overholde støjvilkårene.

I forbindelse med ensilering er det oplyst, at det kan være nødvendigt at arbejde udenfor normal arbejdstid. Det er oplyst, at det forventes at ensileringen strækker sig over ca. 14 dage om året. Esbjerg Kommune vurderer, at der i perioder med ensilering er risiko for, at støjgrænser ikke vil kunne overholdes i aften og nattetimer. Orienterende beregninger viser et niveau på 49 dB(A) for ensilageoplag (nr. 6 og 8, jf. kort 2). Ved ensilageoplag (nr. 5, jf. kort 2) viser beregninger et niveau på 53 dB(A).

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition af dag, aften og nat afviges ved toholdsdrift, således at grænsen mellem nat og dag fastsættes til kl. 6 eller grænsen mellem aften og nat til kl. 23. Der kan ikke anvendes en kombination af disse, da det er afgørende, at omboende kan få 8 timers sammenhængene søvn. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ved ensilering er tale om stærkt sæsonbetonet arbejde, der samtidig vurderes at have karakter af toholdsdrift. For at sikre en optimal ensileringsproces, skal arbejdet foregå i tørvejr. Når ensileringen er i gang, skal den afsluttes og stakken overdækkes indenfor en kort tid for at sikre, at der ikke sker en fejforøgelse, der forringer foderkvaliteten. Der er således brug for en vis fleksibilitet, for at sikre en hensigtsmæssig drift af husdyrbruget i sæsonen for ensilering.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at de vejledende støjgrænser kan fraviges i en kortere periode, og at den tidsmæssige definition af grænsen mellem aften og nat i denne kortere periode kan ændres. På den baggrund gives der mulighed for, at ensilering kan foregå op til 14 dage årligt indtil kl. 23 i silo 6 og 8, jf. kort 2.

I silo 5, jf. kort 2 kan støjgrænsen ikke overholdes i aften og natperioden. Derfor stilles der vilkår om, at arbejdet med ensilering i denne silo skal foregå i dagperioden – hverdage kl. 7-18 eller lørdage kl. 7-14.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

På grund af afstanden til nabobeboelser vurderes det ikke, at der er aktiviteter på selve ejendommen, som vil give anledning til rystelser hos omboende.

Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Toftlundvej.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, transporter ved høst og afhentning af mælk. På dage med udbringning af husdyrgødning og høst kan der være en rimelig stor trafik.

Transporterne vil primært foregå indenfor tidsrummet 07.00 til 18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

I forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning der begge er aktiviteter, der ligger indenfor få dage, kan der være en større transportintensitet, der ligger udenfor det angivne tidsrum.

Det forventes, at omkring 10-15 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt	Transport pr. uge/måned efter udvidelsen	Tidspunkt
Afhentning af mælk	183	183	1 transport hver 2. uge	Kl. 0-24
Indlevering af foder (tippes af), (sojakager, rapsskrå)	26	26	2 transporter pr. måned. Hverdage Evt. lørdage formiddag	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Transport af grovfoder (majs og andet samt halm)	100	125	Sæsonbetonet Ca. 2 uger ved høst	Kl. 6-23
Gylletransporter til biogas m. lastbil	75	75	Jævnt fordelt over året Hverdage Evt. lørdage formiddag	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Udbringning af gylle (traktor)	180	180	Sæsonbetonet Forår/efterår (4-7 dages varighed)	Kl. 6-23
Udbringning af dybstrøelse	25	100	Sæsonbetonet Forår/efterår (4-7 dages varighed)	Kl. 6-23
Døde dyr	12	12	1 transport pr. måned	Kl. 7-18
Diverse (renovation, brændstof m.m.)	18	18	1 transport pr. måned Hverdage	Kl. 7-18
I alt	619	719		

Tabel 7: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 619 til ca. 719 dvs. en stigning på 100 transporter (16 %). Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov.

Transport til- og fra ejendommen foregår via to indkørsler, som fremgår af kortet herunder.

Kort 4: Til- og frakørselsveje til ejendommen

Der er forholdsvis gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, pga. afstanden til naboer. En stor del af transporterne ved udbringning af husdyrgødning og bjærgning af afgrøder foregår til og fra marker umiddelbart omkring ejendommen. Det vurderes derfor, at transporter til- og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener for omboende.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne, dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Skadedyr og fluer

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er lys via åbning i kip samt gardinventilation i sider i eksisterende kostald og den nye stald. Øvrige bygninger er enten uden eller med få lysplader.

I det omfang dagslyset ikke slår til, vil lyset i staldene være tændt i forbindelse med den daglige arbejdsdag.

I de mørke timer vil der være tændt et orienteringslys i staldene, så køerne kan orientere sig.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder udendørs orienteringslys, men i forhold til beplantning og de øvrige driftsbygninger vil disse svage lyskilder praktisk taget ikke være synlige i lokalområdet. Et eventuelt lysudfald fra staldene vil være yderst begrænset og praktisk taget ikke synlig i lokalområdet.

Ejendommen er omkranset af læhegn, som skærmer for lysudfald fra staldene.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpe af gylle.

Ansøger har oplyst følgende:

- Såfremt en gyllebeholder revner eller springer læk, vil gældende lovgivning følges. Som udgangspunkt kontaktes kommunens miljøvagt eller der ringes til alarmcentralen.
- Gyllebeholderne tilses regelmæssigt, og der foretages 5. års beholderkontrol.
- Pesticider opbevares indendørs i rum med fast støbt underlag.
- Dieselolie opbevares i indendørs dieseltank. Smøre- og spildolie opbevares indendørs.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

Gyllebeholderne er beliggende i en afstand af ca. 15 m fra bækken Hømvejle.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terrænet. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne er beliggende mindre end 100 m fra vandløb, er disse underlagt 5 års kontrol, og begge beholdere er forsynet med alarmsystem.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssige nødvendige for driften af denne landbrugsejendom, da de skal huse det ansøgte dyrehold, og de desuden ikke har industriel karakter.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsvurderingen er gengivet herunder.

Projekt

Eksisterende husdyrbrug udvides med:

- en stald på 1.891 m² samt to plansiloer på 760 m². Plansiloerne opføres, hvor der tidligere har været en bygning, som er nedbrændt.

Den nye stald placeres ca. 8 meter vest for den eksisterende stald og i samme byggestil, materialevalg og afdæmpede farver som de eksisterende bygninger. Siderne og gavlene har en grå betonvæg på 1,5 meter. På siderne er der ovenover betonvæggen gardiner, mens der i gavlene er metalplader. Tagbeklædningen består af lysegrå eternitplader.

Dimensioner ny stald: Længde: 61 meter, bredde: 31 meter, taghældning: 20°, sidehøjde: 4 meter, kiphøjde: 10 meter.

De nye plansiloer opføres på samme lokalitet, hvor der stod en lade/hal, der er brændt. Plansiloerne opføres som køresiloer med grå betonvægge.

Dimensioner nye plansiloer: Længde: 40 meter, bredde: 19 meter, sidehøjde: 2 meter

Konklusion

Gårdanlægget vil med de nye bygninger være større end de fleste øvrige ejendomme i området. Af den årsag og pga. nærheden til Toftlundvej vurderes det ansøgte at medføre en vis påvirkning af det værdifulde landskab.

Da nybyggeriet er sammenhængende med ejendommens øvrige bygninger og stalden mht. orientering, byggestil, materialer og farvevalg opføres som øvrige stalde på ejendommen, vurderes det ansøgte at være tilpasset landskabet mest muligt.

Der stilles vilkår om bevarelse og vedligeholdelse af nuværende afskærmende beplantning på ejendommen. Det vurderes, at den eksisterende slørende beplantning kan mindske påvirkningen i tilstrækkelig grad, uden at landskabet derved lider overlast.

Vilkår til det ansøgte:

- Den nye stald skal opføres i samme byggestil, materialevalg og afdæmpede farver som de eksisterende stalde på ejendommen.
- De anviste hegn med grøn farve på kort 5 skal bevares og vedligeholdes.
- Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.

Kort 5. Nye bygninger og beplantning.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter³, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldfæsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3098,2	353,7	3451,9
Nudrift	1825,6	353,7	2179,3
8 års-drift	1825,6	353,7	2179,3

Tabel 8: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.179 kg NH₃-N/år til 3.452 kg NH₃-N/år.

For at reducere ammoniakemissionen etableres den nye stald med dybstrøelse. I del af stald 1 og 2 er der ligeledes dybstrøelse. Dette fastholdes med vilkår.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter. Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder omkring anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåret kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring anlægget er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 15,1 kg N/ha/år.

Husdyrbrugloven fastlægger et beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omgivende naturlokaliteter. Jf. gældende klagenævnspraksis (Eksempelvis NMK-132-00091 og NMK-132-00109) er dette tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omgivende naturlokaliteter. I helt særlige tilfælde, ved fejlagtig eller utilstrækkelig naturkortlægning, kan der være behov for at foretage en konkret vurdering af de stedlige forhold.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.500 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 6).

Kort 6: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.500 m.

I nedenstående tabel ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, antallet af andre husdyrbrug der bidrager kumulativt, samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1 Mose	0,1	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
2 Overdrev	0,4	1,0	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
3 Mose	0,1	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
4 Eng	0,1	0,2	Ej kategori	Ej relevant	Intet
5 Overdrev + Løgfrø søer	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§26-29.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau herfor er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen, samtidig vurderes det, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af omgivende lokaliteter.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om sø og fersk eng.

Naturtypen sø er registreret indenfor 1.500 m fra anlægget (kort 6). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For fersk eng gælder, at Esbjerg Kommune ikke har registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der kendskab til bilag IV-arter indenfor 1.500 meter fra anlægget. Det drejer sig om løgfrø i søer i overdrevet mod nordvest. Da der, som det fremgår af ovenstående, ikke forventes at ske væsentlig påvirkning af de lokaliteter arterne bruger som yngle- eller rastesteder, vurderes det, at beskyttelseshensynet til arten ikke er tilsidesat.

Ud fra det generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflager-

mus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 12 km nordvest for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 12 km nordvest for anlægget), strandtudse (ca. 16 km vest for anlægget), stor vandsalamander (ca. 20 km nord for anlægget) og birkemus (ca. 4 km vest for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da potentielle yngle- og rastesteder ikke bliver påvirket ved etablering og drift af ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur med ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg, herunder evt. raste- og ynglesteder for odder.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arteres yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.500 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,2 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, fuglebeskyttelsesområde nr. 51 - Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb og Ramsar område nr. 27 - Vadehavet. Området modtager en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddensee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.500 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra

husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 3.452 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 3.452 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Den nye stald etableres med dybstrøelse

Det valgte staldsystem fastholdes med vilkår.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Landskabsvurdering, Toftlundvej 31, 6760 Ribe

Projekt

Eksisterende husdyrbrug udvides med:

- en stald på 1.891 m² samt to plansiloer på 760 m². Plansiloerne opføres, hvor der tidligere har været en bygning, som er nedbrændt.

Den nye stald placeres ca. 8 meter vest for den eksisterende stald og i samme byggestil, materialevalg og afdæmpede farver som de eksisterende bygninger. Siderne og gavlene har en grå betonvæg på 1,5 meter. På siderne er der ovenover betonvæggen gardiner, mens der i gavlene er metalplader. Tagbeklædningen består af lysegrå eternitplader.

Dimensioner ny stald: Længde: 61 meter, bredde: 31 meter, taghældning: 20°, sidehøjde: 4 meter, kiphøjde: 10 meter.

De nye plansiloer opføres på samme lokalitet, hvor der stod en lade/hal, der er brændt. Plansiloerne opføres som køresiloer med grå betonvægge.

Dimensioner nye plansiloer: Længde: 40 meter, bredde: 19 meter, sidehøjde: 2 meter

Bindinger

Væsentligste bindinger er: Værdifulde landskaber jf. KP 2018-30.

Værdifulde landskaber skal friholdes for bebyggelse og anlæg. Undtaget er bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom. De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssige nødvendige for driften af denne landbrugsejendom, da de skal huse det ansøgte dyrehold, og de desuden ikke har industriel karakter.

Topografi

Det ansøgte ønskes etableret i kote 14 m på den lavereliggende del af Toftlund Bakkeø, der er et morænelandskab fra næstsidste istid.

Terrænet falder svagt i nordlig og vestlige retninger mod marsken. Terrænet stiger svagt ca. 500 m længere inde på bakkeøen i sydøstlig retning. Overordnet set er landskabet fladt.

Bevoksning

Landskabet omkring ejendommen er præget af småbevoksninger og læhegn orienteret i N-S gående retning og langs med Toftlundvej, som yder god afskærmning for især mindre bygninger. Gårdanlægget er pga. eksisterende bevoksning og det flade landskab ikke særlig synlig.

Ejendommen er omkranset af bevoksning mod nord, vest og syd ud mod Toftlundvej. Der er generel ringe indsigts til det ansøgte byggeri.

Såfremt de stedlige bevoksninger og læhegn bevares, vil indsigten til ejendommen og de nye bygninger være begrænset.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området består af mindre og mellemstore gårdanlæg orienteret langs vejene. Således er der en fortætning af bebyggelsen langs Toftlundvej. Nærmeste by er Høm beliggende ca. 1.000 meter mod sydøst.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Umiddelbart syd for bygningsmassen ligger Toftlundvej og 1.100 m mod nordøst gennemskæres landskabet af højspændingsledninger. Generelt er landskabet i området præget af få tekniske anlæg.

Kulturforhold

Der er ingen kulturhistoriske værdier i området.

Sårbarhed

Landskabet er robust overfor bebyggelse og mindre tekniske anlæg. Området er sårbart overfor større tekniske anlæg. Disse anlæg bør derfor tilpasses landskabet med hensyn til placering, arkitektur, materiale- eller farvevalg. Beplantning kan med fordel benyttes til at reducere landskabspåvirkningen.

Konklusion

Gårdanlægget vil med de nye bygninger være større end de fleste øvrige ejendomme i området. Af den årsag og pga. nærheden til Toftlundvej vurderes det ansøgte at medføre en vis påvirkning af det værdifulde landskab.

Da nybyggeriet er sammenhængende med ejendommens øvrige bygninger og stalden mht. orientering, byggestil, materialer og farvevalg opføres som øvrige stalde på ejendommen, vurderes det ansøgte at være tilpasset landskabet mest muligt.

Der stilles vilkår om bevarelse og vedligeholdelse af nuværende afskærmende beplantning på ejendommen. Det vurderes, at den eksisterende slørende beplantning kan mindske påvirkningen i tilstrækkelig grad, uden at landskabet derved lider overlast.

Vilkår til det ansøgte:

- Den nye stald skal opføres i samme byggestil, materialevalg og afdæmpede farver som de eksisterende stalde på ejendommen.
- De anviste hegn med grøn farve på kort 5 skal bevares og vedligeholdes.
- Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.

Kort 5. Nye bygninger og beplantning.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk